Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2025/5635

22.10.2025

ODPORÚČANIE RADY,

z 10. októbra 2025,

ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Nemecka a Nemecku sa umožňuje odchýliť sa od maximálnych mier rastu čistých výdavkov stanovených Radou podľa nariadenia (EÚ) 2024/1263 (aktivácia národnej únikovej doložky)

(C/2025/5635)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121,

so zreteľom na nariadenie (EÚ) 2024/1263, a najmä na jeho články 17 a 26,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

keďže:

VŠEOBECNÉ ÚVAHY

(1) Zreformovaný rámec správy hospodárskych záležitostí EÚ nadobudol účinnosť 30. apríla 2024. Hlavným prvkom zreformovaného rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ je nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade ([1]) spolu so zmeneným nariadením (ES) č. 1467/97 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku ([2]) a zmenenou smernicou Rady 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov ([3]). Cieľom tohto rámca je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií a predchádzať nadmerným deficitom verejných financií. Podporuje sa ním aj preberanie zodpovednosti zo strany členských štátov s dôraznejším zameraním na strednodobý horizont, sprevádzané účinnejším a koherentnejším presadzovaním pravidiel.

(2) Stredobodom nového rámca správy hospodárskych záležitostí sú národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány, ktoré predkladajú členské štáty Rade a Komisii. Plánmi sa majú dosiahnuť dva ciele: i) zabezpečiť, okrem iného, aby mal verejný dlh na konci obdobia úprav hodnoverne klesajúcu trajektóriu alebo aby zostal na obozretnej úrovni a aby sa deficit verejných financií znížil pod referenčnú hodnotu 3 % hrubého domáceho produktu (HDP) a udržal sa v strednodobom horizonte pod touto hodnotou, a ii) zabezpečiť, aby sa zrealizovali reformy a investície reagujúce na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a týkajúce sa spoločných priorít EÚ. V každom pláne sa má na tento účel predstaviť strednodobý záväzok k maximálnym mieram rastu čistých výdavkov ([4]), ktorý účinne stanovuje rozpočtové obmedzenie počas trvania plánu vzťahujúceho sa na štvorročné alebo päťročné obdobie (v závislosti od bežnej dĺžky volebného obdobia v danom členskom štáte). Okrem toho by sa malo v pláne vysvetliť, ako členský štát zabezpečí realizáciu reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, a to najmä v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny [v príslušných prípadoch vrátane odporúčaní týkajúcich sa postupu pri makroekonomickej nerovnováhe (ďalej len „PMN“)], a ako budú členské štáty riešiť v pláne spoločné priority Únie. Obdobie fiškálnej úpravy sa vzťahuje na obdobie štyroch rokov, ktoré možno predĺžiť najviac o tri roky, ak sa členský štát zaviaže, že zrealizuje súbor príslušných reforiem a investícií, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v článku 14 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30).

([3]) Smernica Rady 2011/85/EÚ z 8. novembra 2011 o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30).

([4]) Ide o čisté výdavky v zmysle vymedzenia v článku 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263, t. j. výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov, ii) diskrečných príjmových opatrení, iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

(3) Po predložení plánu má Komisia posúdiť, či plán spĺňa požiadavky nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(4) Na základe odporúčania Komisie má Rada následne prijať odporúčanie, v ktorom stanoví maximálne miery rastu čistých výdavkov dotknutého členského štátu a v príslušných prípadoch schváli súbor reformných a investičných záväzkov, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia fiškálnych úprav

(5) Rámec poskytuje flexibilitu pri uplatňovaní pravidiel v prípade výnimočných okolností mimo kontroly členských štátov, ktoré výrazne ovplyvňujú verejné financie, v súlade s článkom 26 nariadenia (EÚ) 2024/1263. V takomto prípade môže Rada, a to na žiadosť členského štátu a na odporúčanie Komisie založené na jej analýze, v lehote štyroch týždňov od odporúčania Komisie prijať odporúčanie, ktorým sa členskému štátu umožní odchýliť sa od jeho maximálnych mier rastu čistých výdavkov stanovených Radou, ak i) existujú výnimočné okolnosti mimo kontroly členského štátu, ktoré ii) výrazne ovplyvňujú verejné financie dotknutého členského štátu, a to iii) za predpokladu, že takáto odchýlka v strednodobom horizonte neohrozí fiškálnu udržateľnosť. Rada má časovo obmedziť trvanie takejto odchýlky.

ÚVAHY TÝKAJÚCE SA NÁRODNÉHO STREDNODOBÉHO FIŠKÁLNO-ŠTRUKTURÁLNEHO PLÁNU NEMECKA

(6) Nemecko svoj národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán predložilo Rade a Komisii 17. júla 2025. Predložilo ho po predĺžení lehoty stanovenej v článku 36 nariadenia (EÚ) 2024/1263, ku ktorému došlo po dohode s Komisiou vzhľadom na dôvody uvedené Nemeckom. Predĺženie bolo dohodnuté, keďže predchádzajúca národná vláda stratila svoju parlamentnú väčšinu a na 23. februára 2025 boli vyhlásené parlamentné voľby, po ktorých nasledovalo niekoľko týždňov koaličných rokovaní, čo 9. apríla 2025 viedlo k dohode o koalícii a 6. mája 2025 k vytvoreniu novej vlády.

Postup pred predložením plánu

(7) S cieľom vytvoriť rámec pre dialóg vedúci k predloženiu národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov Komisia 17. júna 2025 zaslala Nemecku svoje predbežné usmernenie obsahujúce referenčnú trajektóriu ([5]) podľa článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/1263. Referenčnú trajektóriu Komisia uverejnila 24. júla 2025 ([6]). Referenčná trajektória sa zakladá na riziku a zabezpečí, aby mal verejný dlh na konci obdobia fiškálnych úprav a v prípade neprijatia ďalších rozpočtových opatrení nad rámec obdobia úprav hodnoverne klesajúcu trajektóriu alebo aby zostal na obozretnej úrovni v strednodobom horizonte a aby sa deficit verejných financií počas obdobia úprav znížil pod úroveň 3 % HDP a udržal sa v strednodobom horizonte pod touto referenčnou hodnotou. Strednodobý horizont je vymedzený ako desaťročné obdobie po skončení obdobia úprav. V súlade s článkami 7 a 8 nariadenia (EÚ) 2024/1263 je referenčná trajektória v súlade aj s ochranným opatrením týkajúcim sa udržateľnosti dlhovej služby a ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu.

Na základe predpokladov Komisie a za predpokladu sedemročného obdobia úprav sa v referenčnej trajektórii poskytnutej Nemecku stanovuje, že čisté výdavky by nemali rásť o viac ako hodnoty uvedené v tabuľke 1. To zodpovedalo priemernému ročnému rastu čistých výdavkov o 1,8 % za sedemročné obdobie úprav (2025 – 2031) a o 1,7 % za päťročné obdobie, na ktoré sa vzťahuje plán (2025 – 2029). Časový horizont plánu je päť rokov (2025 – 2029) namiesto zvyčajných štyroch rokov, pretože vzhľadom na výnimočné uskutočnenie federálnych volieb vo februári 2025 bude súčasná federálna vláda zodpovedná za prípravu piatich zákonov o rozpočte namiesto štyroch.

([5]) Predbežné usmernenia zaslané členským štátom a Hospodárskemu a finančnému výboru zahŕňajú trajektórie bez predĺženia obdobia úprav a s predĺžením obdobia úprav (v trvaní štyroch, resp. siedmich rokov). Zahŕňa aj pôvodné hlavné podmienky a východiskové predpoklady použité v rámci, ktorý Komisia stanovila pre strednodobú projekciu verejného dlhu. Referenčná trajektória bola vypočítaná na základe metodiky opísanej v *Monitore udržateľnosti dlhovej služby 2023* vypracovanom Komisiou (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Vychádza z prognózy Európskej komisie z jari 2025 a jej strednodobého predĺženia až do roku 2034, pričom dlhodobý rast HDP a náklady spojené so starnutím obyvateľstva sú v súlade so spoločnou správou Komisie a Rady o starnutí obyvateľstva z roku 2024 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#Germany.

Tabuľka 1: Referenčná trajektória, ktorú Komisia poskytla Nemecku 17. júna 2025

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Priemer 2025 – 2029	Priemer 2025 – 2031
Maximálny rast čistých výdavkov (ročný, v %)	1,8	1,6	1,7	1,8	1,9	1,9	1,9	1,7	1,8

Zdroj: výpočty Komisie.

(8) V súlade s článkom 12 nariadenia (EÚ) 2024/1263 viedlo Nemecko v júni a júli 2025 s Komisiou technický dialóg. Dialóg sa zameral na maximálne miery rastu čistých výdavkov, ktoré predpokladá Nemecko, a na jeho východiskové predpoklady, ako aj na plánovaný súbor reformných a investičných záväzkov na podporu predĺženia obdobia úprav vrátane reforiem umožňujúcich investície a opatrení zameraných na zjednodušenie, efektívnosť a zlepšenie ponuky pracovnej sily. Nemecko a Komisia v rámci dialógu diskutovali aj o plánovanej realizácii reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a spoločné priority Únie, konkrétne spravodlivú zelenú a digitálnu transformáciu, sociálnu a hospodársku odolnosť, energetickú bezpečnosť a budovanie obranných kapacít.

(9) V júli 2025 sa Nemecko podľa informácií, ktoré poskytlo vo svojom pláne, zapojilo v súlade s článkom 11 ods. 3 a článkom 36 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263 do konzultačného procesu so sociálnymi partnermi a regionálnymi orgánmi.

(10) Rada pre stabilitu, spoločný orgán Nemeckej federácie a spolkových krajín, vydala stanovisko ([7]) k makroekonomickej prognóze a makroekonomickým predpokladom, z ktorých vychádzajú viacročné maximálne miery rastu čistých výdavkov. Celkovo sa trajektória výdavkov v strednodobom pláne považovala za vývoj, ktorý je v súlade s pravidlami EÚ a podporuje hospodársky rast. Rada pre stabilitu poznamenala, že spoľahlivé posúdenie by sa mohlo vykonať až po preskúmaní celonárodnej prognózy v októbri 2025, a zdôraznila význam vykonávania opatrení na podporu rastu, výdavkovej disciplíny a štrukturálnych reforiem na splnenie cieľov.

(11) Plán bol predložený Parlamentu 20. a 21. júla 2025 prostredníctvom príslušných parlamentných výborov.

Iné súvisiace procesy

(12) Nemecko predložilo 15. októbra 2024 svoj návrh rozpočtového plánu na rok 2025. Komisia prijala stanovisko k tomuto návrhu rozpočtového plánu 26. novembra 2024 ([8]). Vzhľadom na politický vývoj v Nemecku národný parlament nehlasoval o návrhu rozpočtu na rok 2025, na základe ktorého Komisia prijala svoje stanovisko, ani ho neschválil a uvedený návrh nenadobudol účinnosť. Po federálnych voľbách federálna vláda pripravila revidovaný návrh rozpočtu na rok 2025, ktorý mal národný parlament prijať koncom septembra 2025. Okrem toho spolková vláda 30. júla 2025 po predložení plánu prijala návrh zákona o rozpočte na rok 2026. Očakáva sa, že národný parlament ho prijme začiatkom decembra 2025. Očakáva sa, že Nemecko predloží svoj návrh rozpočtového plánu na rok 2026 do 15. októbra 2025.

(13) Nemecko 24. apríla 2025 požiadalo o aktiváciu národnej únikovej doložky s cieľom zohľadniť vyššie výdavky na obranu v súlade s článkom 26 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2024/1263 a v nadväznosti na oznámenie Komisie [C (2025) 2000 final] z 19. marca 2025. Táto žiadosť bola teda predložená pred predložením strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu. Žiadosť o aktiváciu národnej únikovej doložky posúdila Komisia v rovnakom čase, ako bolo vypracované posúdenie strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu. V posúdení plánu sa preto zohľadňuje aktivácia národnej únikovej doložky, najmä v súvislosti s vplyvom ochranného opatrenia týkajúceho sa udržateľnosti dlhovej služby a ochranného opatrenia týkajúceho sa odolnosti deficitu.

([7]) Zahrnuté v nemeckom pláne, s. 106, https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/07601136-78f2-41dc-a188-4a5127acdb9c_en?filename=2025-08-19_MTFSP_Final_EN_BF_a.pdf.

([8]) Stanovisko Komisie k návrhu rozpočtového plánu Nemecka, 26.11.2024, C(2024) 9051 final.

(14) Ochranné opatrenie týkajúce sa udržateľnosti dlhovej služby a ochranné opatrenie týkajúce sa odolnosti voči deficitu [články 7 a 8 nariadenia (EÚ) 2024/1263] boli zavedené s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty vykonávali minimálnu fiškálnu úpravu a mohli byť prísnejšie, než sa vyžaduje v prístupe založenom na udržateľnosti. Tieto ochranné opatrenia sa počas obdobia aktivácie národnej únikovej doložky nezohľadňujú. Týmto prístupom sa zabezpečí, aby sa podmienka udržateľnosti národnej únikovej doložky uplatňovala rovnako na všetky členské štáty.

(15) Rada 8. júla 2025 adresovala Nemecku v kontexte európskeho semestra súbor odporúčaní špecifických pre túto krajinu ([9]).

ZHRNUTIE PLÁNU A JEHO POSÚDENIE KOMISIOU

(16) V súlade s článkom 16 nariadenia (EÚ) 2024/1263 Komisia posúdila plán takto:

Kontext: makroekonomická a fiškálna situácia a výhľad

(17) Hospodárska činnosť v Nemecku sa v roku 2024 v dôsledku poklesu vývozu a investícií znížila o 0,5 % ([10]). Podľa prognózy Komisie z jari 2025 uverejnenej v máji 2025 sa očakáva, že hospodárstvo v roku 2025 bude stagnovať, keďže oživenie súkromnej spotreby a investícií je vo veľkej miere kompenzované negatívnym vplyvom čistého vývozu. V roku 2026 sa má reálny HDP zvýšiť o 1,1 %, podporovaný oživením vývozu a pokračujúcim rastom súkromnej spotreby a investícií. Počas prognózovaného obdobia (t. j. 2025 – 2026) sa očakáva, že rast potenciálneho HDP v Nemecku sa mierne zníži z 0,5 % v roku 2024 na 0,3 % v rokoch 2025 a 2026, čo bude spôsobené najmä poklesom počtu obyvateľov v produktívnom veku, pokračujúcim znižovaním počtu odpracovaných hodín na zamestnanca a nízkym rastom celkovej produktivity faktorov. Miera nezamestnanosti bola v roku 2024 na úrovni 3,4 % a Komisia predpokladá, že dosiahne úroveň 3,6 % v roku 2025 a 3,3 % v roku 2026. Predpokladá sa, že inflácia (vymedzená ako deflátor HDP) sa zníži z 3,1 % v roku 2024 na 2,4 % v roku 2025 a na 2,2 % v roku 2026. Politické zámery vlády zvýšiť výdavky na infraštruktúru a obranu ešte neboli dostatočne podrobné na to, aby boli zahrnuté do prognózy Komisie z jari 2025 do dátumu jej uzávierky. Zo zverejnených údajov a vývoja politiky od uverejnenia jarnej prognózy vyplýva, že hospodársky rast v rokoch 2025 a 2026, ako aj deflátor HDP na rok 2025 môžu byť vyššie, ako sa očakávalo na jar.

(18) Pokiaľ ide o fiškálny vývoj, deficit verejných financií Nemecka v roku 2024 predstavoval 2,8 % HDP ([11]). Podľa prognózy Európskej komisie z jari 2025 sa predpokladá, že v roku 2025 dosiahne 2,7 % HDP a v roku 2026 sa za predpokladu nezmenenej politiky zvýši na 2,9 % HDP. Verejný dlh sa na konci roku 2024 nachádzal na úrovni 62,5 % HDP. Podľa prognózy Komisie z jari 2025 sa očakáva, že pomer dlhu k HDP sa na konci roka 2025 zvýši na 63,8 % HDP a na konci roka 2026 na 64,7 % HDP. Tieto prognózy nezohľadňujú novšie politické oznámenia uvedené v strednodobom pláne, keďže boli predložené po dátume uzávierky pre jarnú prognózu. Nemecká spolková vláda prijala 24. júna a 30. júla 2025 spolkové rozpočty na roky 2025 a 2026. Rozpočty naznačujú zvýšenie výdavkov a deficitu v rokoch 2025 a 2026 v porovnaní s prognózami Komisie z jari 2025.

Maximálne miery rastu čistých výdavkov a hlavné makroekonomické predpoklady v pláne

(19) Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Nemecka sa vzťahuje na obdobie 2025 – 2029 a predstavuje fiškálne úpravy v priebehu siedmich rokov (2025–2031).

(20) Plán obsahuje informácie požadované v článku 13 nariadenia (EÚ) 2024/1263 s výnimkou podrobných informácií o referenčnej trajektórii Komisie požadovaných v článku 13 písm. b) a informácií o implicitných a podmienených záväzkoch požadovaných v článku 13 písm. g) nariadenia (EÚ) 2024/1263.

([9]) Odporúčanie Rady k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Nemecka, 8.7.2025

([10]) Nemecký spolkový štatistický úrad (DESTATIS) revidoval údaje o príslušných makroekonomických ukazovateľoch, ako sú údaje o HDP od roku 2008 do roku 2024. Výsledky revízie sú k dispozícii na adrese https://www.destatis.de/DE/Presse/Pressemitteilungen/2025/07/PD25_278_811.html.

([11]) Zdroj: Eurostat.

(21) V pláne sa zaväzuje k maximálnym mieram rastu čistých výdavkov uvedeným v tabuľke 2, pričom sa zohľadní aktivácia vnútroštátnej únikovej doložky, t. j. bez požiadaviek vyplývajúcich z ochranných opatrení (pozri tabuľku 2, nižšia časť), čo zodpovedá priemernému maximálnemu rastu čistých výdavkov vo výške 2,9 % v rokoch 2025 – 2029. Priemerný rast čistých výdavkov uvedený v pláne počas obdobia úprav (2025 – 2031) je vyšší ako referenčná trajektória, ktorú Komisia zaslala 17. júna 2025. Posúdenie Komisie vychádzalo z maximálnych mier rastu čistých výdavkov bez požiadaviek vyplývajúcich z ochranných opatrení. Okrem toho sa Nemecko zaväzuje k súboru reforiem a investícií s cieľom predĺžiť obdobie úprav na sedem rokov (2025 – 2031), počas ktorého sa plánuje priemerný maximálny rast čistých výdavkov na úrovni 2,8 %.

Tabuľka 2: Maximálny rast čistých výdavkov v pláne Nemecka

s ochranným opatrením týkajúcim sa udržateľnosti dlhovej služby a bez neho a s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu a bez neho

(ročné a kumulatívne miery rastu v %, v nominálnom vyjadrení)

						Predĺženie obdobia úprav				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Priemer za obdobie platnosti plánu 2025 – 2029	Priemer za obdobie úprav 2025 – 2031
Vrátane vplyvu ochranného opatrenia týkajúceho sa udržateľnosti dlhovej služby a ochranného opatrenia týkajúceho sa odolnosti deficitu										
Ročná	4,0	3,1	3,0	2,7	2,1	2,0	2,4	2,4	2,6	2,5
Kumulatívna (*)		3,1	6,2	9,0	11,3	13,5	16,3	19,1	neuvádza sa	neuvádza sa
Bez zohľadnenia vplyvu ochranného opatrenia týkajúceho sa udržateľnosti dlhovej služby a ochranného opatrenia týkajúceho sa odolnosti deficitu (**)										
Ročná	4,0	4,4	4,5	2,3	1,7	1,6	2,7	2,7	2,9	2,8
Kumulatívna (*)		4,4	9,0	11,5	13,3	15,2	18,3	21,5	neuvádza sa	neuvádza sa

(*) Kumulatívne miery rastu sa vypočítajú vo vzťahu k základnému roku 2024.
(**) Obdobie aktivácie národnej únikovej doložky je 2025 – 2028.

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Nemecka a výpočty Komisie.

Vplyv záväzkov uvedených v pláne, ktoré sa týkajú čistých výdavkov, na verejný dlh

(22) Ak sa maximálne miery rastu čistých výdavkov, ku ktorej sa krajina zaviazala v pláne (pozri tabuľku 2, nižšiu časť), a východiskové predpoklady naplnia, verejný dlh by sa podľa plánu postupne zvyšoval zo 62,5 % HDP na konci roka 2024 na 64,4 % HDP na konci obdobia úprav (2031), ako sa uvádza v tabuľke 3. Predpokladá sa, že po období úprav, t. j. v strednodobom horizonte, verejný dlh klesne a v roku 2041 dosiahne 56,5 % HDP.

Tabuľka 3: Vývoj verejného dlhu a salda verejných financií v pláne Nemecka

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2041
Verejný dlh (% HDP)	62,5	63,9	65,5	66,5	66,9	66,5	65,5	64,4	56,5
Saldo verejných financií (% HDP)	- 2,7	- 3,3	- 3,8	- 3,2	- 2,5	- 1,8	- 1,4	- 1,1	- 1,1

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Nemecka.

Podľa plánu by tak pomer verejného dlhu k HDP dosiahol do konca obdobia úprav (2031) klesajúcu trajektóriu. Je to realistické, keďže na základe predpokladov plánu sa predpokladá, že dlh počas desiatich rokov nasledujúcich po období úprav podľa všetkých deterministických záťažových testov analýzy udržateľnosti dlhovej služby vypracovanej Komisiou klesne, a stochastické prognózy naznačujú, že dlh by klesal s dostatočne vysokou pravdepodobnosťou.

Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu sú preto maximálne miery rastu čistých výdavkov uvedené v pláne v súlade s požiadavkou na dlh stanovenou v článku 6 písm. a) a článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Vplyv záväzkov uvedených v pláne, ktoré sa týkajú čistých výdavkov, na saldo verejných financií

(23) Na základe maximálnych mier rastu čistých výdavkov a predpokladov uvedených v pláne by sa deficit verejných financií postupne znižoval z 2,7 % HDP v roku 2024 na 1,8 % HDP v roku 2029 a 1,1 HDP na konci obdobia úprav (2031). Podľa plánu by tak na konci obdobia úprav (2031) saldo verejných financií nepresiahlo referenčnú hodnotu 3 % HDP, hoci sa predpokladá prekročenie uvedenej hodnoty v počiatočných rokoch plánu.

Okrem toho počas desiatich rokov nasledujúcich po období úprav (t. j. do roku 2041) by deficit verejných financií nepresiahol 3 % HDP. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu sú preto maximálne miery rastu čistých výdavkov uvedené v pláne v súlade s požiadavkou na deficit stanovenou v článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Časový profil fiškálnej úpravy

(24) Časový profil fiškálnej úpravy meraný ako ročná zmena štrukturálneho primárneho salda sa odkladá z rokov 2025 – 2026 na roky 2027 – 2031 v porovnaní s lineárnym postupom, ktorý sa spravidla uvádza v článku 6 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263. V pláne sa počíta s expanzívnymi politikami na roky 2025 – 2026 spôsobenými zvýšenými výdavkami (pozri odôvodnenie 27) a významnou konsolidáciou v rokoch 2027 – 2029. Počiatočné expanzívne zámery fiškálnej politiky v prvých rokoch plánu sú určené na podporu činnosti a investícií po dvoch rokoch negatívneho rastu reálneho HDP. Celkovo sú maximálne miery rastu čistých výdavkov počas päťročného obdobia plánu v súlade s ochrannou doložkou zakazujúcou odloženie stanovenou v článku 6 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263, keďže úsilie v oblasti fiškálnych úprav počas obdobia vykonávania plánu (2025 – 2029) je úmerné celkovému úsiliu počas celého obdobia úprav (2025 – 2031).

Tabuľka 4: Vývoj štrukturálneho primárneho salda v pláne Nemecka

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Štrukturálne primárne saldo (v % HDP)	- 0,9	- 1,3	- 1,8	- 1,2	- 0,3	0,5	0,8	1,1
Zmena štrukturálneho primárneho salda (percentuálne body)	0,3	- 0,4	- 0,5	0,6	0,9	0,8	0,3	0,3

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Nemecka.

Osobitné úvahy o uplatňovaní ochranného opatrenia týkajúceho sa odolnosti deficitu a ochranného opatrenia týkajúceho sa udržateľnosti dlhovej služby v prípade Nemecka počas aktivácie národnej únikovej doložky

(25) Podľa článku 8 nariadenia (EÚ) 2024/1263 má fiškálna úprava v prípade potreby pokračovať dovtedy, kým dotknutý členský štát nedosiahne úroveň deficitu, ktorá poskytuje spoločnú rezervu odolnosti v štrukturálnom vyjadrení vo výške 1,5 % HDP v porovnaní s referenčnou hodnotou deficitu 3 % HDP (ochranné opatrenie týkajúce sa odolnosti deficitu). Podľa článku 7 nariadenia (EÚ) 2024/1263 sa predpokladá, že pomer dlhu k HDP sa zníži o minimálnu ročnú priemernú sumu 0,5 percentuálneho bodu, pokiaľ pomer dlhu k HDP zostane medzi 60 % a 90 % (ochranné opatrenie týkajúce sa udržateľnosti dlhovej služby).

Ak sú splnené podmienky aktivácie národnej únikovej doložky a počas trvania tejto aktivácie by sa povolená flexibilita mala vypočítať bez vplyvu týchto dvoch ochranných opatrení, aby sa zabezpečilo rovnaké zaobchádzanie s členskými štátmi. Za týchto osobitných okolností by sa preto posúdenie strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu a posúdenie žiadosti o aktiváciu národnej únikovej doložky malo vykonávať integrovaným spôsobom. Vzhľadom na aktiváciu národnej únikovej doložky nie je potrebné overovať najmä to, či je strednodobý plán Nemecka v súlade s ochrannými opatreniami na obdobie 2025 – 2028, na ktoré sa vzťahuje národná úniková doložka. Keďže národná úniková doložka sa už počas zvyšnej časti obdobia úprav (2029 – 2031) nebude uplatňovať, je potrebné overiť, či sa v strednodobom fiškálno-štrukturálnom pláne Nemecka rešpektujú ochranné opatrenia.

Požiadavka stanovená v článku 8 nariadenia (EÚ) 2024/1263, pokiaľ ide o ochranné opatrenie týkajúce sa odolnosti deficitu, ktorého cieľom je zabezpečiť spoločnú rezervu vo vzťahu k referenčnej hodnote deficitu 3 % HDP, sa na Nemecko uplatňuje od roku 2029. V rokoch 2029, 2030 a 2031 by preto ročná úprava štrukturálneho primárneho salda očakávaného v strednodobom pláne v súlade s článkom 8 nariadenia (EÚ) 2024/1263 nemala byť nižšia ako 0,25 % HDP, ak má štrukturálny deficit v predchádzajúcom roku zostať nad úrovňou 1,5 % HDP, aby sa dosiahla spoločná rezerva odolnosti v štrukturálnom vyjadrení na úrovni 1,5 % HDP. Fiškálna úprava, ktorá vyplýva zo záväzkov v príslušnej oblasti politiky plánu a predpokladov, presahuje v rokoch 2029, 2030 a 2031 úroveň 0,25 %. Na základe politických záväzkov plánu a makroekonomických predpokladov sú preto maximálne miery rastu čistých výdavkov uvedené v pláne v súlade s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu na obdobie 2029 – 2031.

Keďže podľa plánu dlh verejnej správy bude počas obdobia úprav nad úrovňou 60 % HDP (ale pod úrovňou 90 % HDP), v súlade s článkom 7 nariadenia (EÚ) 2024/1263 musí miera zadlženosti v priemere klesať minimálne o 0,5 percentuálneho bodu ročne, kým neklesne pod 60 %. Tento priemerný pokles sa vypočíta za obdobie rokov 2029 – 2031 a rovná sa 0,8 percentuálneho bodu. Na základe politických záväzkov plánu a makroekonomických predpokladov sú preto maximálne miery rastu čistých výdavkov uvedené v pláne v súlade s ochranným opatrením týkajúcim sa udržateľnosti dlhovej služby na obdobie 2029 – 2031.

Makroekonomické predpoklady plánu

(26) Plán vychádza zo súboru predpokladov, ktoré sa líšia od predpokladov Komisie, z ktorých vychádza referenčná trajektória predložená Nemecku 17. júna 2025 (pozri tabuľku 5). V pláne sa používajú najmä odlišné predpoklady pre východiskovú pozíciu v roku 2024, pre potenciálny rast, reálny HDP a pre deflátor HDP, pričom sa zohľadňujú novšie údaje. Tieto rozdiely treba dôkladne posúdiť, najmä preto, že priemerný maximálny rast čistých výdavkov v pláne je vyšší než referenčná trajektória. Ďalej v texte sú uvedené rozdiely v predpokladoch, ktoré majú najvýznamnejší vplyv na priemerný rast čistých výdavkov, pričom sa každý rozdiel posudzuje samostatne.

V pláne sa používa vyrovnaný rast potenciálneho produktu v období 2024 – 2041, čo v porovnaní s predpokladmi Komisie vedie k vyššiemu priemernému potenciálnemu produktu počas obdobia úprav v pláne, a preto to prispieva k vyššiemu priemernému rastu čistých výdavkov. Možnosť použiť stabilnejšie časové rady pre potenciálny rast je zaručená v článku 36 ods. 1 písm. f) nariadenia (EÚ) 2024/1263 za predpokladu, že kumulovaný rast počas prognózovaného obdobia (t. j. do roku 2041) je vo všeobecnosti v súlade s predpokladmi Komisie a uplatnenie je riadne odôvodnené ekonomickými argumentmi, čo je prípad plánu. V pláne je uplatnenie vyrovnávania potenciálneho rastu odôvodnené vyššou neistotou odhadu v dôsledku nedávnych makroekonomických vonkajších otrasov. Tento predpoklad sa preto považuje za riadne odôvodnený. V pláne sa uvádza, že balíček fiškálnych stimulov Nemecka (stimulovaný predovšetkým jeho novým osobitným fondom pre infraštruktúru a klimatickú neutralitu) pravdepodobne ešte viac podporí hospodársku činnosť v nasledujúcich rokoch prostredníctvom očakávaných dodatočných verejných a súkromných investícií.

Tabuľka 5: Hlavné predpoklady v pláne Nemecka

						Predĺženie obdobia úprav				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Priemer za obdobie platnosti plánu 2025 – 2029	Priemer za obdobie úprav 2025 – 2031
Rast potenciálneho HDP (%)	0,5	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Inflácia (rast deflátora HDP) (%)	3,1	2,7	2,6	2,6	2,6	2,5	2,5	2,4	2,6	2,6

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Nemecka a výpočty Komisie.

V pláne sa predpokladajú o niečo vyššie hodnoty deflátora HDP na roky 2025 a 2026 v porovnaní s predpokladmi Komisie. Vyššie deflátory prispievajú k vyššiemu priemernému rastu čistých výdavkov počas obdobia úprav v pláne. Rozdiel 0,3 percentuálneho bodu medzi deflátorom HDP v roku 2025 podľa predpokladov Komisie a deflátorom HDP v pláne je odôvodnený novšími údajmi za prvý štvrťrok 2025, ktoré neboli zahrnuté do predpokladov Komisie ([12]). Rozdiel v deflátoroch HDP na rok 2026 o 0,4 percentuálneho bodu možno odôvodniť cenovými účinkami napätia v celosvetovom obchode a výrazným očakávaným zvýšením verejných výdavkov. Týmito argumentmi sa spoločne riadne odôvodňuje táto odchýlka v deflátoroch oproti údajom Komisie.

Aktualizovaný celkový deficit v roku 2024 zahrnutý do plánu nemá významný vplyv na priemerný rast čistých výdavkov v porovnaní s predpokladmi Komisie. Z toho vyplýva, že rozdiel medzi maximálnymi mierami rastu čistých výdavkov v pláne a referenčnou trajektóriou sa vysvetľuje rozdielmi v predpokladoch, ktoré možno celkovo akceptovať, a to v súlade s článkom 13 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1263. Celkovo všetky rozdiely v predpokladoch spolu vedú k priemernému rastu čistých výdavkov v pláne, ktorý je vyšší ako referenčná trajektória.

([12]) Údaje za druhý štvrťrok uverejnené po predložení plánu ďalej odôvodňujú rozdiel v deflátore HDP na rok 2025.

Komisia zohľadní uvedené posúdenie predpokladov plánu pri svojich budúcich posúdeniach súladu s maximálnymi mierami rastu čistých výdavkov.

Fiškálna stratégia plánu

(27) Podľa orientačnej fiškálnej stratégie v pláne sa záväzky týkajúce sa čistých výdavkov budú plniť vykonávaním stratégie orientovanej na rast, ktorá je založená na verejných investíciách, štrukturálnych reformách a postupnej konsolidácii. Plán obsahuje trajektóriu s odloženou úpravou s expanzívnou politikou v rokoch 2025 a 2026. Expanzia je do značnej miery spôsobená vyššími výdavkami zameranými na investície (pozri tabuľku 6), ktorými sa rieši pomalý hospodársky rast a nedostatočné investície a ktoré sú do značnej miery financované z novovytvoreného osobitného fondu pre infraštruktúru a klimatickú neutralitu. Osobitný fond chráni výdavky orientované na investície tým, že povoľuje výdavky v osobitnom fonde len vtedy, keď investičné výdavky v hlavnom spolkovom rozpočte presahujú desať percent jeho celkových výdavkov (bez finančných transakcií a určitých položiek súvisiacich s obranou). Po fiškálnej expanzii nasleduje značné konsolidačné úsilie v rokoch 2027, 2028 a 2029. Konsolidačná stratégia vychádza z vyšších príjmov prostredníctvom opatrení na podporu rastu, ako je zníženie nákladov na byrokraciu o 25 % prostredníctvom digitalizácie a zjednodušenia právnych predpisov, odstránenie medzier vo financovaní v oblasti expanzného a inovačného kapitálu a rozšírenie ponuky kvalifikovanej pracovnej sily prostredníctvom stimulov na zvýšenie účasti na trhu práce a zlepšenie imigračných procesov. Pokiaľ ide o výdavky, v strednodobom pláne sa informuje o zámere vlády vykonať opakovanú revíziu a racionalizáciu všetkých dotácií a programov financovania, konsolidovať sociálne dávky a znížiť počet zamestnancov na ministerstvách a v správe národného parlamentu do roku 2029 aspoň o 8 %. Špecifikácia týchto zámerov a politických opatrení, ktoré sa majú prijať, sa potvrdí alebo upraví a vyčísli v ročných rozpočtoch.

Súbor reformných a investičných záväzkov v pláne, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia fiškálnych úprav

(28) V pláne sa Nemecko zaväzuje k súboru reforiem a investícií zameraných na zlepšenie potenciálneho rastu a fiškálnej udržateľnosti s cieľom podporiť predĺženie obdobia fiškálnych úprav zo štyroch na sedem rokov.

Súbor reforiem a investícií, ktoré sú základom pre predĺženie obdobia úprav, tvoria dva záväzky z plánu obnovy a odolnosti Nemecka, ako aj 15 nových reforiem a investícií. Patria sem tieto opatrenia (pozri aj prílohu II):

— Pracovná skupina spolkových krajín pre efektívnu verejnú správu: Toto opatrenie je záväzkom v rámci plánu obnovy a odolnosti (opatrenie 6.2.1) zvýšiť účinnosť riadenia a lepšie koordinovať postupy plánovania a vydávania povolení na úrovni štátu a spolkových krajín. Prvé dva kroky spočívajú v uverejnení správ o pokroku pracovnej skupiny do roku 2021, resp. 2022. V treťom kroku by sa malo do 1. štvrťroka 2025 vykonať aspoň 80 % opatrení z druhej správy o pokroku.

— Zákon o veternej energii na mori: Toto opatrenie je záväzkom v rámci plánu obnovy a odolnosti (opatrenie 7.1.5) vytvoriť podmienky pre urýchlené zavádzanie veterných turbín na mori. V 1. štvrťroku 2023 vstúpil do platnosti zákon o veternej energii na mori, čím sa znížili prekážky rozvoja energie z obnoviteľných zdrojov a potrebnej sieťovej infraštruktúry zjednodušením postupov plánovania a vydávania povolení pre príslušné projekty.

— Sprevádzkovanie osobitného fondu pre infraštruktúru a klimatickú neutralitu: Cieľom reformy je posilniť finančný rámec na riešenie naliehavých potrieb verejných investícií do národnej infraštruktúry. Po vytvorení osobitného fondu pre infraštruktúru a klimatickú neutralitu by do 3. štvrťroka 2025 mali vstúpiť do platnosti právne predpisy, ktorými sa stanovia pravidlá spôsobu čerpania finančných prostriedkov, najmä kritérium doplnkovosti investícií.

— Príspevok na výskum na podporu výskumu a vývoja: Cieľom tohto opatrenia je posilniť podnikateľské aktivity v oblasti výskumu a vývoja prostredníctvom daňových stimulov. Reforma zahŕňa prijatie zákona na rozšírenie základu dane a oprávnených výdavkov na príspevok na výskum do 1. štvrťroka 2026.

— Zníženie administratívnej záťaže: Cieľom tohto opatrenia je znížiť byrokratickú záťaž podnikov, občanov a administratívy. Nápravné opatrenia budú zahrnuté do zákonov o znížení administratívnej záťaže. Očakáva sa, že právne predpisy sa prijmú do 4. štvrťroka 2027.

— Zjednodušenie zákona o verejnom obstarávaní pre ozbrojené sily: Cieľom tohto opatrenia je znížiť byrokraciu a umožniť investície zjednodušením zákona o verejnom obstarávaní pre spolkové ozbrojené sily rozšírením rozsahu zjednodušených postupov verejného obstarávania, zrýchlením a digitalizáciou postupov. Očakáva sa, že právne predpisy nadobudnú účinnosť do 2. štvrťroka 2026.

— Zjednodušenie právnych predpisov v oblasti verejného obstarávania: Podobne ako v predchádzajúcom opatrení je cieľom tejto reformy znížiť byrokraciu a umožniť investície zjednodušením zákona o verejnom obstarávaní rozšírením rozsahu zjednodušených postupov verejného obstarávania, zrýchlením a digitalizáciou postupov. Očakáva sa, že právne predpisy nadobudnú účinnosť do 2. štvrťroka 2026.

— Uľahčenie zamestnania po dosiahnutí dôchodkového veku: Cieľom tohto opatrenia je zlepšiť ponuku pracovnej sily odstránením demotivácie pokračovať v práci po dosiahnutí riadneho veku odchodu do dôchodku. Reforma zahŕňa zrušenie zákazu zamestnávania pred nástupom do zamestnania (zamestnávatelia majú zakázané ponúkať bez objektívneho dôvodu dočasné zmluvy pracovníkom, ktorí boli predtým zamestnaní), aby sa uľahčil dočasný návrat na trh práce po dosiahnutí dôchodkového veku do 2. štvrťroka 2026.

— Digitálne jednotné kontaktné miesto pre kvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín: Cieľom tohto opatrenia je zlepšiť ponuku pracovnej sily uľahčením migrácie vysokokvalifikovaných pracovníkov. Reforma zahŕňa spustenie centrálnej IT platformy pre zahraničných odborníkov, pričom sa očakáva, že bude sprevádzkovaná do 4. štvrťroka 2029.

— Rozšírenie pracovných príležitostí pre osoby s prechodným pobytom: Cieľom tohto opatrenia je zlepšiť ponuku pracovnej sily zvýšením účasti utečencov na trhu práce. Reforma zahŕňa skrátenie zákazu pracovať pre utečencov na maximálne tri mesiace zmenou príslušných právnych predpisov do 4. štvrťroka 2028.

— Rozšírenie dane z tabaku: Cieľom tohto opatrenia je zabezpečiť daňové príjmy a posilniť ochranu verejného zdravia. Reforma zahŕňa prijatie zákona o rozšírení modelu dane z tabaku do 4. štvrťroka 2026.

— Uľahčenie investícií do bývania (Housing Turbo): Cieľom tohto opatrenia je zvýšiť investície do bývania zjednodušením predpisov týkajúcich sa bytovej výstavby. Reforma zahŕňa zjednodušenie právnych predpisov pre bytovú výstavbu prostredníctvom dočasných výnimiek z pravidiel, flexibilnejšieho plánovania, rozšírených osobitných predpisov a jasnejších usmernení o hluku do 1. štvrťroka 2026.

— Zriadenie vládou podporovaného fondu rizikového kapitálu: Cieľom tohto opatrenia je zlepšiť prístup k financovaniu pre startupy mobilizáciou kapitálu od inštitucionálnych investorov. Reforma zahŕňa začatie získavania finančných prostriedkov pre Rastový fond II určený pre inštitucionálnych investorov s vládou ako základným investorom do 4. štvrťroka 2026.

— Správa o vládnych dotáciách: Cieľom tohto opatrenia je uľahčiť tvorbu fiškálnej politiky tým, že ukáže efektívnosť a účinnosť dotácií. Reforma zahŕňa zverejnenie dvoch správ o federálnych dotáciách, v ktorých sa analyzuje vplyv dotovaných programov v súlade s usmerneniami dotačnej politiky do 4. štvrťroka 2025 a 3. štvrťroka 2027.

— Preskúmanie výdavkov verejnej správy: Cieľom tohto opatrenia je poskytnúť informácie pre tvorbu fiškálnej politiky prostredníctvom identifikácie potenciálnych oblastí úspor nákladov a zosúladenia existujúcich výdavkov s novými prioritami v oblasti výdavkov. Prvé preskúmanie výdavkov verejnej správy (12. preskúmanie výdavkov verejnej správy ministerstvom financií) sa zameria na zlepšenie zostavovania rozpočtu na základe výkonnosti. Bude zverejnené do 4. štvrťroka 2025. V nadchádzajúcich preskúmaniach výdavkov verejnej správy (minimálne dvoch) sa preskúmajú kľúčové oblasti politiky vrátane existujúcich opatrení, podporných programov a zákonných služieb, ako aj prierezové témy v celom rozsahu rozpočtu. Budú zverejnené najneskôr do 4. štvrťroka 2028 a 4. štvrťroka 2029. Zameraním sa na ciele a vplyvy federálnych výdavkov sa týmito preskúmaniami výdavkov verejnej správy pripravujú podmienky pre lepšie rozpočtové riadenie orientované na ciele a výsledky. Závery a odporúčania preskúmaní výdavkov verejnej správy sa uplatnia v procese rozpočtového plánovania.

— Zlepšenie podmienok pre investície do geotermálnej energie: Cieľom tohto opatrenia je odstrániť prekážky pre investície zjednodušením predpisov pre investície do geotermálnej energie. Reforma zahŕňa zjednodušenie postupov udeľovania povolení prostredníctvom zákona o urýchlení využívania geotermálnej energie do 2. štvrťroka 2026.

— Zlepšenie podmienok pre investície do vodíkových technológií: Cieľom tohto opatrenia je odstrániť prekážky pre investície zjednodušením predpisov pre investície do vodíkových technológií. Reforma zahŕňa zjednodušenie plánovania, vydávania povolení a súvisiacich postupov obstarávania prostredníctvom zákona o urýchlení využívania vodíkových technológií do 3. štvrťroka 2026.

(29) V súlade s článkom 14 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2024/1263 musia byť všetky reformy a investície, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav, dostatočne podrobné, prednostne uskutočňované, časovo ohraničené a overiteľné.

(30) Záväzky v pláne obnovy a odolnosti, ktoré sú základom predĺženia, obsahujú významné reformy a investície zamerané na zlepšenie fiškálnej udržateľnosti a zvýšenie rastového potenciálu hospodárstva. Nemecko sa okrem toho zaväzuje pokračovať v reformnom úsilí počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje strednodobý fiškálno-štrukturálny plán, a zachovať úrovne investícií financovaných z vnútroštátnych zdrojov realizovaných počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje plán obnovy a odolnosti (pozri tabuľku 6). Záväzky sa budú monitorovať počas celej implementácie plánu. V súlade s tým sa záväzky v rámci plánu obnovy a odolnosti môžu zohľadniť na účely predĺženia obdobia úprav, ako sa stanovuje v článku 36 ods. 1 písm. d) nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(31) Očakáva sa, že súbor reforiem a investícií, ktoré sú základom pre predĺženie, zlepší potenciál rastu a odolnosti hospodárstva Nemecka udržateľným spôsobom, ako sa vyžaduje v článku 14 ods. 2 písm. a) nariadenia (EÚ) 2024/1263. V pláne sa odhaduje, že balík bude mať v roku 2029 pozitívny hospodársky vplyv približne 1,0 % HDP roku 2029. Tento odhad sa vykonal s použitím dynamických stochastických modelov všeobecnej rovnováhy Komisie (QUEST III). Väčšina vplyvov na rast vyplýva z troch opatrení:

— Očakáva sa, že sfunkčnenie osobitného fondu pre infraštruktúru a klimatickú neutralitu prispeje k vyššiemu podielu investícií, čím sa podľa odhadov zvýši HDP počas obdobia vykonávania plánu. Odhad je v súlade s analýzou uvedenou v prognóze Komisie z jari 2025 o makroekonomických účinkoch osobitného fondu pre infraštruktúru a klimatickú neutralitu.

— Právne predpisy na zníženie administratívneho zaťaženia a zjednodušenia právnych predpisov o verejnom obstarávaní majú zlepšiť efektívnosť a zvýšiť produktivitu. Zníženie režijných nákladov vedie k vyššej ziskovosti podnikov. To je v súlade s uverejnenými odhadmi účinkov zníženia administratívnej záťaže ([13]). Riziko zníženia celkovej zamestnanosti sa zdá nízke, keďže nemecký trh práce je nasýtený.

— Očakáva sa, že opatrenia na uľahčenie kvalifikovanej migrácie a rozšírenie pracovných príležitostí pre utečencov zlepšia ponuku pracovnej sily, a tým aj rast. Tieto odhady vychádzajú zo scenárov dvoch štúdií o migračných pohyboch, z ktorých jednu vypracoval inštitút Kiel Institute na žiadosť ministerstva hospodárstva ([14]).

Celkovo sa očakáva, že plánom sa zlepší potenciál rastu a odolnosti hospodárstva tým, že sa budú riešiť predtým zistené nedostatky, ako je nedostatok investícií a klesajúca ponuka pracovnej sily.

(32) Očakáva sa, že súbor reforiem a investícií, ktoré sú základom pre predĺženie, podporí fiškálnu udržateľnosť, ako sa vyžaduje v článku 14 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1263. Vláda očakáva fiškálny účinok súboru reforiem a investícií vo výške 0,2 % nominálneho HDP ročne, ktorý sa v období 2025 – 2029 kumuluje až do výšky 1,0 % nominálneho HDP roku 2024. Ide najmä o nepriame účinky (0,9 %), ktoré odrážajú zameranie na reformy podporujúce rast. Rozšírením dane z tabaku sa zvýšia daňové príjmy. Okrem toho revízie výdavkov verejnej správy a revízia dotácií pomôžu zlepšiť kvalitu verejných financií.

([13]) Pozri napr. Roeger et al (2008): Structural Reforms in the EU: A simulation-based analysis using the QUEST model with endogenous growth (Štrukturálne reformy v EÚ: analýza založená na simuláciách s použitím modelu QUEST s endogénnym rastom), https://ec.europa.eu/economy_finance/publications/pages/publication13531_en.pdf.

([14]) Institut für Weltwirtschaft Kiel (2021): Analyse und Prognose von Migrationsbewegungen, https://www.ifw-kiel.de/fileadmin/Dateiverwaltung/IfW-Publications/fis-import/712bf76b-fed4-4ad6-b827-4a5a04f42a3b-wipo_34.pdf; Destatis: 15. Koordinierte Bevölkerungsvorausberechnung, https://www.destatis.de/DE/Themen/Gesellschaft-Umwelt/Bevoelkerung/Bevoelkerungsvorausberechnung/begleitheft.html.

(33) Súbor reforiem a investícií, ktoré sú základom pre predĺženie, rieši spoločné priority EÚ, ako sa vyžaduje v článku 14 ods. 2 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263. Väčšina opatrení podľa očakávaní prispeje k sociálnej a hospodárskej odolnosti v súlade so zásadami Európskeho piliera sociálnych práv. Okrem toho zákony o urýchlení využívania geotermálnej energie a investíciách do vodíkových technológií prispievajú k spravodlivej zelenej a digitálnej transformácii, ako aj k zaisteniu energetickej bezpečnosti spolu so zákonom o veternej energii na mori. Zjednodušením zákona o verejnom obstarávaní a využívaním digitálnych technológií v procesoch obstarávania pre ozbrojené sily sa rieši budovanie obranných spôsobilostí.

(34) Súbor reforiem a investícií, ktoré sú základom pre predĺženie, reaguje na relevantné [15] odporúčania pre danú krajinu vydané v rámci európskeho semestra, ako sa vyžaduje v článku 14 ods. 2 písm. d) nariadenia (EÚ) 2024/1263. Súbor reforiem a investícií, ktoré sú základom pre predĺženie, reaguje najmä na odporúčania adresované krajine týkajúce sa:

— fiškálno-štrukturálnych odporúčaní prostredníctvom reforiem umožňujúcich verejné investície vrátane realizácie osobitného fondu pre infraštruktúru a klimatickú neutralitu a zjednodušenia zákona o verejnom obstarávaní, ako aj rozšírenia dane z tabaku, revízií výdavkov verejnej správy a správ o vládnych dotáciách,

— odporúčaní súvisiacich s transformáciou hospodárstva prostredníctvom rozšírenia príspevku na výskum na podporu výskumu a vývoja, zníženia administratívnej záťaže vrátane využívania digitálnych technológií, uľahčenia investícií do bývania a zriadenia štátom podporovaného fondu rizikového kapitálu,

— odporúčania súvisiaceho so zelenou transformáciou na zníženie celkovej závislosti od dovozu fosílnych palív a uľahčenie úlohy energie z obnoviteľných zdrojov v energetickom systéme zlepšením podmienok pre investície do veternej energie na mori, geotermálnej energie a vodíkových technológií, ako aj elektrifikácie a flexibility,

— odporúčania súvisiaceho s trhom práce prostredníctvom uľahčenia zamestnávania po dosiahnutí dôchodkového veku, digitálneho jednotného kontaktného miesta pre kvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín a rozšírenia pracovných príležitostí pre osoby s prechodným pobytom.

(35) Plán zabezpečuje zachovanie plánovanej celkovej úrovne verejných investícií financovaných z vnútroštátnych zdrojov, ktoré sa v priemere realizujú počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje plán obnovy a odolnosti, ako sa vyžaduje v článku 14 ods. 2 písm. e) nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Tabuľka 6: Verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov v rámci plánu (% HDP)

Priemerná úroveň za obdobie, na ktoré sa vzťahuje plán obnovy a odolnosti (2021 až 2026) (*)	2025	2026	2027	2028	2029	Priemer za trvanie plánu
2,9	3,3	3,5	3,5	3,7	3,8	3,5

(*) Predpokladá a akceptuje sa, že tieto dve obdobia sa budú prekrývať. Požiadavka na zachovanie úrovne investícií sa má vzťahovať na roky po skončení životnosti Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Nemecka.

[15] Odporúčania považované za „relevantné“ sú odporúčania: i) uvedené vo vykonávacom rozhodnutí Rady o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti, pokiaľ ide o opatrenia zahrnuté v uvedenom pláne, a ii) prijaté Radou v roku 2025.

(36) A napokon, v prípade súboru reformných a investičných záväzkov, ktoré tvoria základ pre predĺženie, sa možno domnievať, že je v súlade so záväzkami uvedenými v pláne obnovy a odolnosti a v partnerskej dohode dohodnutej na základe viacročného finančného rámca, ako sa vyžaduje v článku 14 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(37) Na záver možno konštatovať, že súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav, spĺňa ako celok kritériá uvedené v článku 14 nariadenia (EÚ) 2024/1263. V dôsledku toho sa obdobie úprav môže predĺžiť zo štyroch na sedem rokov, ako sa uvádza v pláne.

Zámery týkajúce sa iných reforiem a investícií uvedené v pláne, ktorými sa reaguje na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a ktorými sa riešia spoločné priority Únie

(38) Okrem súboru reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav, sa v pláne opisujú zámery týkajúce sa ostatných reforiem a investícií, ktorých cieľom je reagovať na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, najmä v odporúčaniach adresovaných danej krajine, a riešiť spoločné priority EÚ. Plán zahŕňa 35 reforiem a investícií, z ktorých štyri sú finančne podporované z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Plán reforiem a investícií čiastočne vychádza z existujúceho vládneho strategického dokumentu (Zodpovednosť za Nemecko, koaličná dohoda medzi CDU, CSU a SPD, 21. legislatívne obdobie) ([16]).

(39) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie vrátane cieľov v oblasti klímy stanovených v nariadení (EÚ) 2021/1119, v pláne sa stanovujú opatrenia v oblasti odbornej prípravy, napríklad pokiaľ ide o digitalizáciu odbornej prípravy a podporu digitálnej účasti učiacich sa. Okrem toho plán zahŕňa reformy a investície zamerané na rozšírenie digitálnych sietí prostredníctvom určenia prevažujúceho verejného záujmu na rozšírenie siete a zjednodušenia plánovania a schvaľovania. Okrem toho sa plán zameriava na zlepšenie prístupu k spravodlivosti zavedením online postupov v občianskom súdnictve, ako aj na zjednodušenie notárskych postupov zavedením postupu digitálneho overovania notárskych a iných listín. Súčasťou plánu je aj prijatie spoločných digitálnych štandardov pre verejnú správu s cieľom zabezpečiť jednotný a bezbariérový prístup k administratívnym službám (zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti) a zákon na modernizáciu a digitalizáciu boja proti nedeklarovanej práci.

V pláne sa opisujú aj opatrenia na podporu výstavby elektrární s dispečingom, rozvoja, prestavby a novej výstavby klimaticky neutrálnych tepelných sietí (zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti), ako aj cieleného rozširovania elektrických sietí. Okrem toho plán obsahuje balík opatrení zameraných na zníženie daňových zložiek cien elektrickej energie pre komerčných spotrebiteľov a zabezpečenie väčšej účasti štátu na nákladoch na siete s cieľom prispieť ku konkurencieschopnosti a elektrifikácii, zlepšenie regulačného prostredia pre CCS/CCU a pokračovanie financovania vykurovania a obnovy hospodárnych budov (zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti), ako aj zvýšenie federálneho financovania efektívnych a klimaticky neutrálnych vykurovacích sietí. V pláne sa počíta s obnovou železničnej siete prostredníctvom modernizácie vysoko výkonných koridorov. S cieľom posilniť riadenie a plánovanie dlhodobých investícií do železničnej dopravy sa v pláne zavádza „Infraplan“ ako záväzný nástroj financovania, ktorým sa určujú priority budúcich projektov. E-mobilita sa bude podporovať prostredníctvom daňových stimulov, oslobodenia od dane z motorových vozidiel, cielenej podpory domácností s nízkymi príjmami a investícií do nabíjacej infraštruktúry a bezemisnej nákladnej mobility (zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti). Plánom sa napokon podporujú inovácie a technologický pokrok tým, že v ňom uprednostňuje financovanie výskumu v rámci agendy špičkových technológií so zameraním na kľúčové technológie, ako sú umelá inteligencia, biotechnológie a riešenia v oblasti klímy, a podporujú sa silnejšie prepojenia medzi výskumom a priemyslom. Tieto a ďalšie opatrenia v pláne majú prispieť k plneniu odporúčaní pre Nemecko z roku 2025 v oblasti zručností, odborného vzdelávania a prípravy a vzdelávania dospelých, verejnej správy, digitálnej infraštruktúry, digitalizácie verejnej správy a verejných služieb, energetickej efektívnosti, dopravy, energie z obnoviteľných zdrojov, energetickej infraštruktúry a sietí a výskumu a inovácií.

([16]) Verantworung für Deutschland, Koalitionsvertrag zwischen CDU, CSU und SPD, 21. Legislaturperiode, https://www.koalitionsvertrag2025.de/sites/www.koalitionsvertrag2025.de/files/koav_2025.pdf.

(40) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu sociálnej a hospodárskej odolnosti vrátane Európskeho piliera sociálnych práv, plán zahŕňa reformy a investície zamerané na zlepšenie stimulov pre zamestnanosť a urýchlenie integrácie na trhu práce prostredníctvom reštrukturalizácie podpory základného príjmu (Grundsicherung) pre uchádzačov o zamestnanie. Očakáva sa, že Komisia pre reformu sociálneho štátu predloží odporúčania na modernizáciu a zníženie byrokracie v systéme sociálneho zabezpečenia a jeho správe. S cieľom zvýšiť motiváciu pre rozšírenie zárobkovej činnosti sa v pláne počíta so zavedením oslobodení od dane, pokiaľ ide o príplatky za nadčasy. Okrem toho sa v pláne stanovujú aj opatrenia na zabezpečenie spravodlivosti prostredníctvom vzdelávania, ako je poskytovanie cielenej podpory školám s vysokým podielom sociálne znevýhodnených žiakov, dodatočná podpora vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve (VSRD) v znevýhodnených oblastiach a tých, ktoré sa zameriavajú na podporu jazykového rozvoja detí, ako aj na zlepšenie infraštruktúry pre každé VSRD. Okrem toho sa v pláne stanovuje súbor opatrení na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu, napríklad na zlepšenie odbornej prípravy, celoživotné vzdelávanie, digitalizáciu odbornej prípravy a podporu odbornej prípravy na pracovisku. S cieľom zlepšiť možnosti vzdelávania sa v pláne rozširuje investičný program pre celodennú školskú starostlivosť. Okrem toho sa prostredníctvom harmonizovaného procesného práva urýchlia postupy v oblasti infraštruktúry. Ďalším krokom na zníženie byrokracie bude zavedenie preskúmaní na zlepšenie procesov s cieľom identifikovať a odstrániť najväčšie prekážky v administratívnych postupoch. Sociálne dávky sa majú lepšie zosúladiť a digitalizovať, aby sa zjednodušil prístup k nim a znížila sa byrokracia. Cieľom plánu je znížiť náklady na elektrickú energiu prostredníctvom daňových úľav a federálneho spolufinancovania sieťových poplatkov, čím sa podporí elektrifikácia. Dlhodobé súkromné úspory sa podporia zavedením skorého dôchodkového zabezpečenia pre deti. V pláne sa počíta so začlenením nových samostatne zárobkovo činných osôb do zákonného dôchodkového systému, ktorého cieľom je posilniť zabezpečenie v starobe. Jeho cieľom je takisto zvýšiť ponuku pracovnej sily poskytovaním daňových stimulov pre prácu po dosiahnutí dôchodkového veku. Prístup k starostlivosti sa zlepší prostredníctvom systému primárnej zdravotnej starostlivosti, reformy pohotovostnej a záchrannej služby a reštrukturalizácie nemocníc, zatiaľ čo reforma dlhodobej starostlivosti má za cieľ zabezpečiť udržateľnosť a znížiť zaťaženie prispievateľov. Železničná sieť sa má modernizovať prostredníctvom cielenej obnovy koridorov. Podnikateľské investície budú stimulované opätovným zavedením zrýchlených odpisov a znížením sadzieb dane z príjmov právnických osôb. Prístup k financiám sa rozšíri zlepšením financovania malých a stredných podnikov (MSP) a startupov.

Plánom sa podporujú inovácie tým, že uprednostňuje výskum kľúčových technológií, ako sú umelá inteligencia, biotechnológie a klimatické technológie. Tieto a ďalšie opatrenia v pláne majú prispieť k plneniu odporúčaní pre Nemecko z roku 2025 v oblasti daňovej politiky, podnikateľského prostredia, dôchodkových systémov a aktívneho starnutia, verejnej správy, fungovania trhu práce, zručností, odborného vzdelávania a odbornej prípravy a vzdelávania dospelých, vzdelávania, energetickej infraštruktúry a sietí, výskumu a inovácií a dopravy. Opatreniami v pláne sa má takisto zlepšiť dostupnosť bývania tým, že sa zamerajú na zvýšenie ponuky bývania.

(41) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu energetickej bezpečnosti, plán zahŕňa reformy a investície, ktorými sa má zvýšiť odolnosť a flexibilitu energetického systému. V pláne sú opísané opatrenia na podporu výstavby elektrární s dispečingom, ako aj rozvoja, prestavby a novej výstavby klimaticky neutrálnych tepelných sietí (zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti). Plán zahŕňa aj opatrenia na cielené a systémovo priaznivé zavádzanie sietí a skladovania, ktorých cieľom je zosúladiť rozširovanie siete s dopytom po elektrickej energii a výrobou z obnoviteľných zdrojov. Tieto a ďalšie opatrenia v pláne majú prispieť k plneniu odporúčaní pre Nemecko z roku 2025 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, energetickej infraštruktúry a sietí, energetickej efektívnosti a dopravy.

(42) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu obranných spôsobilostí, plán zahŕňa reformy a investície, ktoré sú základom predĺženia obdobia úprav (pozri odôvodnenie 32).

(43) Okrem toho plán zahŕňa ďalšie politické opatrenia, ktoré presahujú spoločné priority EÚ, vrátane paktu medzi štátom a spolkovými krajinami na urýchlenie postupov plánovania a vydávania povolení, rozšírenia pravidiel na obmedzenie celkovej regulačnej záťaže a posilnenia Národnej rady pre regulačnú kontrolu, ktorej cieľom je zlepšiť dohľad nad regulačnými vplyvmi.

(44) V pláne sa uvádzajú informácie o súlade a vo vhodných prípadoch o komplementarite s plánom obnovy a odolnosti Nemecka. Plán zahŕňa opatrenia z plánu obnovy a odolnosti, ako je rozvoj, prestavba a nová výstavba klimaticky neutrálnych tepelných sietí a pokračovanie financovania vykurovania a obnovy hospodárnych budov. Okrem toho zahŕňa podporu e-mobility prostredníctvom daňových stimulov, oslobodenia od dane z motorových vozidiel, cielenej podpory domácností s nízkymi príjmami a investícií do nabíjacej infraštruktúry a bezemisnej nákladnej mobility. Napokon obsahuje prijatie spoločných digitálnych štandardov pre verejnú správu s cieľom zabezpečiť jednotný a bezbariérový prístup k administratívnym službám.

(45) V pláne sa uvádza prehľad potrieb Nemecka v oblasti verejných investícií z hľadiska spoločných priorít EÚ. V pláne sa uvádza, že na podporu spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie sú potrebné značné investície do energie z obnoviteľných zdrojov, elektrických sietí, energetickej účinnosti, vodíkovej infraštruktúry, emisne neutrálnych technológií a digitálnej modernizácie verejných služieb. Na zvýšenie sociálnej a hospodárskej odolnosti sú potrebné investície na zníženie strategických závislostí, podporu výskumu a inovácií a posilnenie konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom podpory kľúčových technológií, ako sú mikroelektronika, umelá inteligencia, kvantové technológie a biotechnológie. Na zaistenie energetickej bezpečnosti vidia nemecké orgány potrebu investícií do infraštruktúry na dovoz skvapalneného zemného plynu (LNG) a do flexibilných plynových elektrární s nízkymi emisiami, ktorými sa má podporiť prechod a znížiť závislosť od jedného dodávateľa. Na budovanie obranných spôsobilostí sa v pláne počíta s významnými investíciami do odstraňovania nedostatkov vo vybavení, posilňovania pripravenosti Bundeswehru a plnenia záväzkov voči NATO, ktoré budú podporované osobitným fondom Bundeswehru a trvalým zvyšovaním výdavkov na obranu.

AKTIVÁCIA NÁRODNEJ ÚNIKOVEJ DOLOŽKY

(46) Hlavy štátov alebo predsedovia vlád, ktorí sa stretli 10. – 11. marca 2022 vo Versailles, sa vzhľadom na vojenskú agresiu Ruska voči Ukrajine zaviazali posilniť európske obranné spôsobilosti. Tieto ciele boli zopakované v Strategickom kompase pre bezpečnosť a obranu. Európska rada vo svojich záveroch o európskej obrane zo 6. marca 2025 uvítala zámer Komisie odporučiť koordinovanú aktiváciu národnej únikovej doložky v rámci Paktu stability a rastu ako okamžité opatrenie.

(47) Komisia vo svojom oznámení z 19. marca 2025 ([17]) vyzvala všetky členské štáty, aby koordinovaným spôsobom využívali flexibilitu, ktorú poskytuje národná úniková doložka, s cieľom maximalizovať vplyv na obranné spôsobilosti EÚ. Cieľom tejto flexibility je uľahčiť trvalý prechod na vyššie úrovne výdavkov na obranu. V uvedenom oznámení sa uvádza, že aktivácia národnej únikovej doložky by členským štátom pri schvaľovaní strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov alebo pri stanovovaní nápravnej trajektórie v rámci postupu pri nadmernom deficite umožnila odchýliť sa od maximálnych mier rastu čistých výdavkov stanovených Radou, pokiaľ je táto odchýlka opodstatnená zvýšením výdavkov na obranu v porovnaní s referenčným rokom a pokiaľ ročné prekročenie do roku 2028 nepresiahne 1,5 % HDP. Zvýšenie nad rámec tejto hodnoty by podliehalo bežnému posudzovaniu súladu. Stanovenie takéhoto maxima je potrebné na zabezpečenie toho, aby nebola ohrozená fiškálna udržateľnosť a aby všetky členské štáty pri prechode na vyššiu úroveň výdavkov na obranu zároveň mohli využívať túto flexibilitu. Presné sumy sa určia, keď budú k dispozícii výsledné údaje, aby sa zabezpečilo, že dodatočná flexibilita sa použije len na zamýšľaný účel.

(48) Nemecko 24. apríla 2025 predložilo Rade a Komisii žiadosť o aktiváciu národnej únikovej doložky podľa článku 26 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(49) Nemecko vo svojej žiadosti uvádza, že v kontexte zvýšeného geopolitického napätia predstavuje pokračujúca útočná vojna Ruska proti Ukrajine a s tým súvisiace ohrozenie európskej bezpečnosti existenčnú výzvu pre Úniu, v dôsledku čoho je nevyhnutné výrazne zvýšiť výdavky na obranu. Táto situácia predstavuje výnimočné okolnosti mimo kontroly každého členského štátu.

(50) Celkové výdavky verejnej správy na obranu [oddiel 02 klasifikácia výdavkov verejnej správy (COFOG)] v Nemecku predstavovali 1,0 % HDP v roku 2021, 1,0 % v roku 2022 a 1,1 % HDP v roku 2023 (tabuľka 7). Na základe informácií uvedených v strednodobom pláne Nemecko v roku 2024 vynaloží na obranu 1,2 % HDP a v roku 2025 1,5 % HDP. Okrem toho Nemecko plánuje výrazne zvýšenie svojich výdavkov na obranu s cieľom dosiahnuť cieľ NATO a zachovať zvýšené výdavky na obranu počas celého súčasného legislatívneho obdobia. Zvýšenie výdavkov na obranu preto výrazne ovplyvňuje verejné financie Nemecka.

([17]) Oznámenie Komisie [C(2025) 2000 final], 19. marca 2025.

Tabuľka 7: Celkové výdavky na obranu v Nemecku

	2021 a	2022 a	2023 a	2024 b	2025 b
Celkové výdavky verejnej správy na obranu (% HDP)	1,0	1,0	1,1	1,2	1,5

Zdroj: a) Eurostat; b) informácie, ktoré Nemecko poskytlo Rade a Komisii.

(51) Nemecko odhaduje, že zvýšenie celkových výdavkov na obranu ako pomeru k HDP v rokoch 2021 až 2025 bude predstavovať rádovo 0,5 percentuálneho bodu, a preto prispeje k zhoršeniu salda verejných financií a zvýšeniu verejného dlhu.

(52) Ak by všetky ostatné ukazovatele ostali konštantné, zvýšenie výdavkov počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje národná úniková doložka, povedie do konca tohto obdobia k vyššiemu verejnému dlhu a vyššiemu deficitu. Z orientačných prognóz, ktoré vypracovala Komisia za predpokladu, že do roku 2028 lineárnym tempom dôjde k zvyšovaniu výdavkov verejnej správy v najvyššej miere, ktorú povoľuje národná úniková doložka, vyplýva, že v roku 2028 bude pomer deficitu k HDP o 2,5 percentuálneho bodu vyšší a pomer dlhu k HDP o 4,8 percentuálneho bodu vyšší než v prípade, keby čisté výdavky rástli v súlade s predbežnými usmerneniami Komisie. V tejto situácii by pravdepodobne bola nutná dodatočná fiškálna úprava po období aktivácie národnej únikovej doložky, aby sa splnili požiadavky fiškálneho rámca ([18]) vrátane zabezpečenia toho, aby pomer dlhu k HDP dosiahol alebo si udržal hodnoverne klesajúci trend do konca obdobia úprav alebo aby zostal na obozretnej úrovni pod 60 % HDP, a aby sa deficit verejných financií v strednodobom horizonte znížil a udržal pod 3 % HDP. Nemecko uznáva, že v budúcnosti si štrukturálne vyššie výdavky na obranu môžu vyžadovať politiky zamerané na zachovanie fiškálnej udržateľnosti a dodržiavanie fiškálnych pravidiel v strednodobom horizonte. Obmedzený predpokladaný nárast úrovne deficitu a úrovne dlhu spôsobený národnou únikovou doložkou spolu so záväzkom Nemecka vykonať potrebné úpravy na splnenie všetkých požiadaviek fiškálneho rámca v ďalšom kole plánov zabezpečuje zachovanie fiškálnej udržateľnosti v strednodobom horizonte.

(53) Údaje o výdavkoch verejnej správy na obranu sú zostavované a zverejňované národnými štatistickými úradmi a Eurostatom podľa medzinárodnej klasifikácie COFOG v rámci Európskeho systému národných účtov (ESA2010). Tieto údaje sú vhodné na posúdenie vplyvu výdavkov na obranu na deficit verejných financií, dlh a čisté výdavky a súvisiace koncepty. Proces zberu údajov vypracuje Eurostat v úzkej spolupráci s národnými štatistickými úradmi. Východiskovým bodom by mali byť kategórie COFOG v oblasti obrany, pričom by sa mala zohľadňovať aj definícia NATO a zároveň by sa mala zachovať možnosť riešenia anomálií, ktoré by mohli vyplynúť z rozdielov medzi jednotlivými systémami ročného vykazovania. Proces zberu údajov musí byť zosúladený s lehotami na predkladanie správ v rámci postupu pri nadmernom deficite.

(54) V prípade niektorých zmlúv týkajúcich sa vojenského vybavenia podpísaných počas obdobia aktivácie národnej únikovej doložky môže navyše k samotnému dodaniu predmetu zmluvy dôjsť až neskôr, čo bude mať vplyv na verejné financie až po období aktivácie doložky. V snahe zohľadniť túto možnosť by sa flexibilita poskytnutá na základe národnej únikovej doložky mala vzťahovať aj na výdavky na obranu súvisiace s takýmto neskorším dodaním vybavenia, a to za predpokladu, že príslušné zmluvy boli podpísané počas obdobia aktivácie doložky a že tieto oneskorené výdavky na obranu zostanú v rámci uvedeného celkového stropu.

(55) Pri výdavkoch financovaných z úverov poskytnutých v rámci nového nástroja Bezpečnostná akcia pre Európu (SAFE) na posilnenie európskeho obranného priemyslu by sa uvedená flexibilita využívala automaticky. Členské štáty by v tejto súvislosti oznámili Eurostatu všetky výdavky súvisiace s obranou vynaložené v rámci nástroja SAFE v kategóriách „Výrobky obranného priemyslu“ a „Iné výrobky na obranné účely“, v zmysle vymedzenia v návrhu nariadenia, ktorým sa zriaďuje nástroj SAFE.

([18]) Pozri dodatok k inštitucionálnemu dokumentu ECFIN č. 321: „Assessment of the Fiscal Sustainability Condition for Member States Requesting the Activation of the National Escape Clause“ (Posúdenie podmienky fiškálnej udržateľnosti pre členské štáty, ktoré žiadajú o aktiváciu vnútroštátnej únikovej doložky), dostupné tu: https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/assessment-fiscal-sustainability-condition-member-states-requesting-activation-national-escape_en.

(56) Týmto odporúčaním sa nemení vymedzenie pojmov deficit verejných financií, dlh a čisté výdavky a súvisiacich konceptov. Údaje založené na týchto konceptoch má Nemecko zostavovať a vykazovať v súlade s nariadeniami (EÚ) 2024/1263, (ES) č. 479/2009 a (EÚ) č. 549/2013.

Záver posúdenia národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu Nemecka Komisiou

(57) Vzhľadom na aktiváciu národnej únikovej doložky sa Komisia celkovo domnieva, že plán Nemecka spĺňa požiadavky nariadenia (EÚ) 2024/1263.

CELKOVÝ ZÁVER RADY K NÁRODNÉMU STREDNODOBÉMU FIŠKÁLNO-ŠTRUKTURÁLNEMU PLÁNU NEMECKA

(58) Rada víta strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Nemecka a domnieva sa, že jeho úplné vykonávanie by prispelo k zabezpečeniu zdravých verejných financií a podpore udržateľnosti verejného dlhu, ako aj udržateľného a inkluzívneho rastu.

(59) Rada berie na vedomie posúdenie plánu zo strany Komisie. Rada však vyzýva Komisiu, aby predložila svoje posúdenie budúcich plánov v samostatnom dokumente, ktorý neobsahuje odporúčania Komisie na odporúčania Rady.

(60) Rada berie na vedomie posúdenie Komisie týkajúce sa trajektórie vývoja čistých výdavkov a hlavných makroekonomických predpokladov v pláne, a to aj vo vzťahu k predchádzajúcim usmerneniam Komisie, ako aj dôsledky trajektórie vývoja čistých výdavkov plánu pre deficit verejných financií a verejný dlh. Rada berie na vedomie posúdenie Komisie, že makroekonomické a fiškálne predpoklady, hoci sa v niektorých prípadoch líšia od predpokladov Komisie v dôsledku zohľadnenia aktualizovaných makroekonomických a fiškálnych údajov, sú celkovo riadne odôvodnené a podložené spoľahlivými hospodárskymi argumentmi. Rada berie na vedomie širokú fiškálnu stratégiu plánu a riziká ohrozujúce výhľad, ktoré by mohli ovplyvniť naplnenie makroekonomického scenára a východiskové predpoklady a plnenie trajektórie vývoja čistých výdavkov plánu. Rada tiež konštatuje, že geopolitické riziká môžu vyvíjať tlak na výdavky na obranu.

(61) Rada očakáva, že Nemecko bude pripravené upraviť svoju fiškálnu stratégiu podľa potreby s cieľom zabezpečiť dodržanie trajektórie vývoja čistých výdavkov. Rada sa rozhodla pozorne monitorovať hospodársky a fiškálny vývoj vrátane vývoja, z ktorého vychádza scenár plánu.

(62) Rada sa domnieva, že ďalšie rokovania s cieľom dosiahnuť spoločnú dohodu o vplyvoch kumulatívnych mier rastu čistých výdavkov na každoročný dohľad by sa mali uskutočniť včas pred ďalším kolom fiškálneho dohľadu.

(63) Rada schvaľuje súbor reformných a investičných záväzkov, ktorý Nemecko predložilo vo svojom strednodobom pláne a ktorý tvorí základ pre predĺženie obdobia úprav, a víta úsilie o vyčíslenie vplyvu na rast a fiškálnu udržateľnosť. Rada súhlasí s Komisiou, že súbor reformných a investičných záväzkov, ktorý predložilo Nemecko, odôvodňuje predĺženie obdobia úprav zo štyroch na sedem rokov. Rada berie na vedomie posúdenie Komisie, v ktorom sa poukazuje na úplné splnenie kritérií uvedených v článku 14, a to aj s prihliadnutím na prechodné ustanovenie článku 36 ods. 1 písm. d) nariadenia (EÚ) 2024/1263, súborom reforiem a investícií, ktoré sú základom pre toto predĺženie. Rada berie na vedomie posúdenie Komisie, v ktorom sa uvádza, že reformné a investičné záväzky by mali udržateľným spôsobom zlepšiť rastový potenciál a odolnosť hospodárstva a podporiť fiškálnu udržateľnosť. Rada odporúča Nemecku, aby v plnej miere vykonalo súbor reformných a investičných záväzkov s cieľom zachovať predĺženie obdobia úprav.

(64) Rada berie na vedomie opis Komisie týkajúci sa reforiem a investičných potrieb a zámerov okrem posúdenia súboru reformných a investičných záväzkov, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia úprav a reagujú na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, a zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť realizáciu takýchto reforiem a investícií. Rada na základe správ predložených Komisiou posúdi takéto reformy a investície a bude monitorovať ich vykonávanie v rámci európskeho semestra.

(65) Rada so záujmom očakáva výročnú správu Nemecka o pokroku, ktorá bude obsahovať najmä informácie o pokroku pri implementácii trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou, uskutočňovaní širších reforiem a investícií v kontexte európskeho semestra a v príslušných prípadoch pri uskutočňovaní súboru reforiem a investícií, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia úprav.

(66) V súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2024/1263 by Rada mala Nemecku odporučiť maximálne miery rastu čistých výdavkov, ku ktorým sa zaviazalo v pláne, a mal by sa schváliť súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav na sedem rokov,

TÝMTO ODPORÚČA:

1. aby počas obdobia 2025 – 2029 Nemecko zabezpečilo, aby rast čistých výdavkov nepresiahol maximálne hodnoty stanovené v prílohe I k tomuto odporúčaniu;

2. aby sa počas obdobia 2025 – 2028 Nemecko smelo odchýliť od maximálnych mier rastu čistých výdavkov stanovených v bode 1 tohto odporúčania a prekročiť ich, pokiaľ:

   a) čisté výdavky presahujúce tieto maximálne miery rastu nie sú vyššie ako zvýšenie výdavkov na obranu v percentách HDP od roku 2021 a

   b) odchýlka nad rámec maximálnych mier rastu čistých výdavkov nepresiahne 1,5 % HDP;

3. aby sa v období po roku 2028 Nemecko naďalej smelo odchýliť od maximálnych mier rastu čistých výdavkov stanovených v odporúčaní Rady v súlade s článkom 17 alebo 19 nariadenia (EÚ) 2024/1263 a prekročiť ich, pokiaľ čisté výdavky nad rámec týchto maximálnych mier rastu súvisia s dodávkami vojenského vybavenia, ktoré boli zmluvne dohodnuté pred koncom roka 2028, a pokiaľ zostávajú v rámci uvedeného celkového stropu;

4. aby sa v súlade s článkom 22 ods. 7 nariadenia (EÚ) 2024/1263 odchýlky od maximálnych mier rastu čistých výdavkov stanovených Radou, ktoré sú povolené týmto odporúčaním, na kontrolnom účte Nemecka nezaznamenávali ako záporné zostatky;

5. aby v snahe zabezpečiť správne zaznamenávanie dodatočných výdavkov Nemecko zahrnulo skutočné a plánované údaje o celkových výdavkoch na obranu (oddiel 02 COFOG), a to vrátane investícií do obrany (oddiel 02 P.51 COFOG) a všetkých výdavkov, ktoré majú byť financované z úverov v rámci nástroja SAFE a ktoré nie sú zahrnuté v oddiele 02 COFOG:

   a) za roky T-4, T-3, T-2 a T-1 (pričom rok T je aktuálny rok) vo vykazovaní pre Komisiu (Eurostat) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 479/2009;

   b) za roky 2021 až do roku T (aktuálny rok), v národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch a vo výročných správach o pokroku v súlade s článkom 11 ods. 1, článkom 15 a článkom 21 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2024/1263;

   c) za roky T (aktuálny rok) a T+1 v návrhoch rozpočtových plánov v súlade s nariadením (EÚ) č. 473/2013;

6. aby Nemecko zrealizovalo v stanovených lehotách súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia fiškálnych úprav na sedem rokov, ako sa stanovuje v prílohe II k tomuto odporúčaniu.

V Luxemburgu 10. októbra 2025

Za Radu

predsedníčka

S. LOSE

PRÍLOHA I

Maximálna miera rastu čistých výdavkov

(ročná a kumulatívna miera rastu, v nominálnom vyjadrení)

Nemecko

Roky		2025	2026	2027	2028	2029
Miera rastu (%)	Ročná	4,4	4,5	2,3	1,7	1,6
	Kumulatívna (*)	4,4	9,0	11,5	13,3	15,2

(*) Kumulatívne miery rastu sa vypočítajú vo vzťahu k základnému roku 2024. Kumulatívne miery rastu sa používajú pri ročnom monitorovaní súladu *ex post* na kontrolnom účte.

PRÍLOHA II

Súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav na sedem rokov

Reforma/investície	Hlavný cieľ	Opis a načasovanie kľúčových krokov	Monitorovací ukazovateľ
Realizácia osobitného fondu pre infraštruktúru a klimatickú neutralitu (nové opatrenie)	Stanovenie finančného rámca na riešenie naliehavých potrieb verejných investícií do národnej infraštruktúry.	Po vytvorení osobitného fondu pre infraštruktúru a klimatickú neutralitu budú prijaté právne predpisy, ktorými sa stanovia pravidlá spôsobu čerpania finančných prostriedkov, najmä kritérium doplnkovosti investícií. Krok 1: Do 3. štvrťroka 2025 prijať zákony na vytvorenie osobitného fondu pre infraštruktúru a klimatickú neutralitu.	Krok 1: Nadobudnutie účinnosti právnych predpisov
Príspevok na výskum na podporu výskumu a vývoja (nové opatrenie)	Posilnenie podnikateľských činností v oblasti výskumu a vývoja prostredníctvom daňových stimulov	Krok 1: Do 1. štvrťroka 2026 prijať zákon o rozšírení základu dane a oprávnených výdavkov na príspevok na výskum.	Krok 1: Nadobudnutie účinnosti právnych predpisov
Zníženie administratívnej záťaže (nové opatrenie)	Zníženie byrokratickej záťaže pre podniky, občanov a administratívu	Nápravné opatrenia budú zahrnuté do zákonov o znížení administratívnej záťaže. Krok 1: Do 4. štvrťroka 2027 prijať právne predpisy o znížení administratívnej záťaže.	Krok 1: Prijatie právnych predpisov
Zjednodušenie zákona o verejnom obstarávaní pre ozbrojené sily (nové opatrenie)	Zníženie byrokracie a umožnenie investícií zjednodušením zákona o verejnom obstarávaní pre federálne ozbrojené sily.	Krok 1: Do 2. štvrťroka 2026 zjednodušiť zákony o verejnom obstarávaní pre ozbrojené sily rozšírením rozsahu zjednodušených postupov verejného obstarávania, zrýchlením a digitalizáciou postupov.	Krok 1: Nadobudnutie účinnosti právnych predpisov
Zjednodušenie zákona o verejnom obstarávaní (nové opatrenie)	Zníženie byrokracie a umožnenie investícií zjednodušením zákona o verejnom obstarávaní	Krok 1: Do 2. štvrťroka 2026 zjednodušiť zákony o verejnom obstarávaní rozšírením rozsahu zjednodušených postupov verejného obstarávania, zrýchlením a digitalizáciou postupov.	Krok 1: Nadobudnutie účinnosti právnych predpisov
Uľahčenie zamestnania po dosiahnutí dôchodkového veku (nové opatrenie)	Zlepšiť ponuku pracovnej sily odstránením demotivácie pokračovať v práci po dosiahnutí riadneho veku odchodu do dôchodku.	Krok 1: Do 2. štvrťroka 2026 zrušiť zákaz zamestnávania pred nástupom do zamestnania s cieľom uľahčiť dočasný návrat na trh práce po dosiahnutí dôchodkového veku zmenou príslušných právnych predpisov.	Krok 1: Nadobudnutie účinnosti právnych predpisov

Reforma/investície	Hlavný cieľ	Opis a načasovanie kľúčových krokov	Monitorovací ukazovateľ
Digitálne jednotné kontaktné miesto pre kvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín (nové opatrenie)	Zlepšiť ponuku pracovnej sily uľahčením migrácie vysokokvalifikovaných pracovníkov.	Krok 1: Do 4. štvrťroka 2029 spustiť prevádzku centrálnej IT platformy pre zahraničných odborníkov.	Krok 1: Spustenie verejnej online IT platformy
Rozšírenie pracovných príležitostí pre osoby s prechodným pobytom (nové opatrenie)	Zlepšiť ponuku pracovnej sily zvýšením účasti utečencov na trhu práce.	Krok 1: Do 4. štvrťroka 2028 znížiť zákaz práce pre utečencov na maximálne tri mesiace zmenou príslušných právnych predpisov.	Krok 1: Nadobudnutie účinnosti právnych predpisov
Rozšírenie dane z tabaku (nové opatrenie)	Zabezpečiť daňové príjmy a posilniť ochranu verejného zdravia.	Krok 1: Do 4. štvrťroka 2026 prijať zákon o rozšírení modelu dane z tabaku.	Krok 1: Nadobudnutie účinnosti právnych predpisov
Uľahčenie investícií do bývania (Housing Turbo) (nové opatrenie)	Zvýšenie investícií do bývania zjednodušením predpisov týkajúcich sa bytovej výstavby.	Krok 1: Do 1. štvrťroka 2026 zjednodušiť právne predpisy pre bytovú výstavbu prostredníctvom dočasných výnimiek z pravidiel, flexibilnejšieho plánovania, rozšírených osobitných predpisov a jasnejších usmernení o hluku.	Krok 1: Nadobudnutie účinnosti právnych predpisov
Zriadiť vládou podporovaný fond rizikového kapitálu (nové opatrenie)	Zlepšenie prístupu k financovaniu pre startupy mobilizáciou kapitálu od inštitucionálnych investorov.	Krok 1: Do 4. štvrťroka 2026 začať získavanie finančných prostriedkov pre Rastový fond II určený pre inštitucionálnych investorov s vládou ako základným investorom.	Krok 1: Špecifikačný list pre fond rizikového kapitálu
Správa o vládnych dotáciách (nové opatrenie)	Uľahčenie tvorby fiškálnej politiky prostredníctvom preukázania efektívnosti a účinnosti dotácií.	Krok 1: Do 4. štvrťroka 2025 zverejniť prvú správu o federálnych dotáciách, v ktorej sa bude analyzovať vplyv dotovaných programov v súlade s usmerneniami dotačnej politiky. Krok 2: Do 3. štvrťroka 2027 zverejniť druhú správu o federálnych dotáciách, v ktorej sa bude analyzovať vplyv dotovaných programov v súlade s usmerneniami dotačnej politiky.	Krok 1: Uverejnenie prvej správy o dotáciách Krok 2: Uverejnenie druhej správy o dotáciách

Reforma/investície	Hlavný cieľ	Opis a načasovanie kľúčových krokov	Monitorovací ukazovateľ
Preskúmania výdavkov (nové opatrenie)	Informovanie o tvorbe fiškálnej politiky prostredníctvom identifikácie potenciálnych oblastí úspor nákladov alebo zosúladenia existujúcich výdavkov s novými prioritami v oblasti výdavkov.	Prvé preskúmanie výdavkov verejnej správy (12. preskúmanie výdavkov verejnej správy ministerstvom financií) bude zamerané na zlepšenie zostavovania rozpočtu na základe výkonnosti. Najbližšie najmenej dve preskúmania výdavkov verejnej správy sa budú týkať dôležitých oblastí politiky, ktoré zahŕňajú existujúce opatrenia, podporné programy, zákonné služby, ako aj prierezové témy identifikované v rámci celého rozsahu rozpočtu. Závery a odporúčania preskúmaní výdavkov verejnej správy sa uplatnia v procese rozpočtového plánovania. Krok 1: Do 4. štvrťroka 2025 zverejniť prvé preskúmanie výdavkov verejnej správy. Krok 2: Do 4. štvrťroka 2028 zverejniť druhé preskúmanie výdavkov verejnej správy. Krok 3: Do 4. štvrťroka 2029 zverejniť tretie preskúmanie výdavkov verejnej správy. Hodnotenie sa uskutoční v čase zverejnenia.	Krok 1: Uverejnenie prvého preskúmania výdavkov verejnej správy. Krok 2: Uverejnenie druhého preskúmania výdavkov verejnej správy. Krok 3: Uverejnenie tretieho preskúmania výdavkov verejnej správy.
Zlepšenie podmienok pre investície do geotermálnej energie (nové opatrenie)	Odstránenie prekážok pre investície zjednodušením predpisov pre investície do geotermálnej energie.	Krok 1: Do 2. štvrťroka 2026 zjednodušiť postupy udeľovania povolení prostredníctvom zákona o urýchlení využívania geotermálnej energie.	Krok 1: Nadobudnutie účinnosti právnych predpisov
Zlepšenie podmienok pre investície do vodíkových technológií (nové opatrenie)	Odstránenie prekážok pre investície zjednodušením predpisov pre investície do vodíkových technológií.	Krok 1: Do 3. štvrťroka 2026 zjednodušiť postupy plánovania, vydávania povolení a súvisiace postupy obstarávania prostredníctvom zákona o urýchlení využívania vodíkových technológií.	Krok 1: Nadobudnutie účinnosti právnych predpisov
Pracovná skupina spolkových krajín pre efektívnu verejnú správu (plán obnovy a odolnosti reforma 6.2.1)	Zvýšenie účinnosti riadenia, zabezpečenie jeho orientácie na budúcnosť a podpory inovácií; Koordinácia postupov plánovania a vydávania povolení na úrovni štátu a spolkových krajín.	Pracovná skupina je zriadená na zverejňovanie správ pracovnej skupiny s odporúčaniami týkajúcimi sa grantov, plánovania a vydávania povolení. Krok 1: Do 2. štvrťroka 2021 dokončiť prvú správu o pokroku s odporúčaním. 2. krok: Krok 2: Do 2. štvrťroka 2022 dokončiť druhú správu o pokroku. Krok 3: Do 1. štvrťroka 2025 dokončiť aspoň 80 % opatrení z 2. správy o pokroku.	Krok 1: Uverejnenie prvej správy o pokroku Krok 2: Uverejnenie druhej správy o pokroku Krok 3: Dokončiť 80 % opatrení z druhej správy o pokroku (monitorované prostredníctvom plánu obnovy a odolnosti)

Reforma/investície	Hlavný cieľ	Opis a načasovanie kľúčových krokov	Monitorovací ukazovateľ
Zákon o veternej energii na mori (reforma RRP 7.1.5)	Vytvorenie podmienok na urýchlené zavádzanie veterných turbín na mori.	Krok 1: Do 1. štvrťroka 2023 znížiť prekážky rozvoja energie z obnoviteľných zdrojov a potrebnej sieťovej infraštruktúry zjednodušením postupov plánovania a vydávania povolení pre príslušné projekty.	Krok 1: Nadobudnutie účinnosti zákona o veternej energii na mori (monitorované prostredníctvom plánu obnovy a odolnosti)